

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

56. An prædicatores tam Regulares, quam sæculares peccent mortaliter concionando sine licentia Episcopi? Et an prædicantes sine tali licentia possint excommunicari? Et an in transgressione talis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 4. sect. 1. num. 2. & 23. qui postea num. 24. sic asserit; Monitos hic velim Regulares ipsos iniuste quari de Episcopis, quod eos nolint admittere sine examine ad predicandum in Ecclesiis non sui Ordinis; cum potius ipsi debeant id sibi impingere: cum aliqui illorum ad comparandum aliquid leve lucrum nobilissimum predicandi ministerium vile nimis efficiant; dum per litteras Principum suggestum aliquem, & quidem etiam rusticum de manibus Episcoporum extorquent, ita importune, vt eos cogant subire onera, quae alioqui nullatenus subirent; non ergo tantam sui faciant copiam, & tunc Episcopi ex penuria concionatorum cogentur ad ipsos recurrere, sibi que magni beneficii loco ducentes, quod acceptentur tales suggestus, aliam minus spectabiles, sententiam quoad hoc mutabunt, & seruantes iura Regularium, non amplius eos subiticiunt examini. Haec Pellizarius.

RESOL. LV.

An Regulares predicantes in aliena Ecclesia sine licentia Episcopi possint ab eo puniri? Et an Parochus possit dare licentiam viro docto, & noto etiam Regulari, vt bis, vel ter concionetur in sua Ecclesia sine Episcopi approbatione? Et an Praedicator Regularium non debeant ab Episcopo examinari; Sed tantum requiratur eius licentia ad predicandum? Et notatur, quod Concionatores Regularium semel approbati in vno Episcopatu, itinerantes possint predicare, vbi voluerint, non contradicente Parocho, & non obstante proprio Episcopo loci. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 111.

§. 1. Respondet negativè Tamburinus de iure Abbatis tom. 2. disp. 1. quest. 4. num. 3. Campanili in dicitur. in. can. vrb. 12. cap. 13. num. 10. Rodriguez in compend. qq. Regular. verb. Praedicatorum numero 1. & alij, ex Declaratione sacrae Cardinalium sub his verbis. Congregatio Concilij censuit Regulares, qui absque licentia Episcopi praedicauerint in Ecclesiis, quae suorum Ordinum non sunt, tamen decreto eiusdem Concilij c. 2. sess. 5. contradixerint, non posse tamen puniri ab Episcopo, sed tantum a suis Superioribus.

2. At his non obstantibus Laurentius de Peyrinis in primis. Minim. tom. 1. cons. 2. Sixti IV. §. 11. n. 21. & Barbosa de potest. Episc. part. 3. alleg. 76. n. 24. contrarium docent ex Bulla Greg. XV. quae incipit, Inscrutabile, data Nonis Febr. 1622. vnde aduertant Regulares, quid faciunt.

3. Notat etiam Rodriguez, & Barbosa vbi supra, Parochum, seu Curatum posse dare licentiam viro docto, & noto, etiam Regulari, vt bis, vel ter concionetur in sua Ecclesia sine Episcopi approbatione. Imò, & Concionatores Regulares semel approbati in vno Episcopatu, itinerantes possunt predicare vbi voluerint, non contradicente Parocho, & non obstante proprio Episcopo loci, ex concessione Gregor. XIII. facta Societati Iesu, qua per communicationem frui possunt alij communicantes in priuilegijs. Vide Villalobos in sum. tom. 2. tract. 35. diff. 5. n. 2. Ioann. de la Cruz. de Statu Relig. lib. 1. c. 6. dub. 2. concl. 3. Portel vbi supra, n. 16. Barbosa vbi supra, n. 16. & 27. Miranda art. 4. concl. 1. & alios.

4. Non desinat tamen hic adnotare, id quod habet Miranda in manual. Pralat. tom. 1. quest. 50. art. 2. Barbosa de potest. Episc. part. 2. allegat. 76. n. 23. & Rodriguez vbi supra, n. 2. nempe probabile esse, quodd Tom. VII.

Praedicatorum Regulares, etiam iuxta Conc. Trid. non debent ab Episcopis examinari, quia in Superiori eiusdem decreto tantum requiritur ipsorum licentia ad predicandum extra suas Ecclesias, & nullum fit verbum de examine, vt patet legenti textum Concilij, sed contrarium obseruatur in praxi DD. Episcopis.

RESOL. LVI.

An Praedicatorum tam Regulares, quam saeculares peccent mortaliter concionando sine licentia Episcopi? Et an praedicator sine tali licentia possit excommunicari? Et an in transgressione talis praeccepti detur paruitas materiae, vt si quis praedicaret semel, aut bis, possit excusari a peccato mortali? Ex part. 8. tract. 7. & Misc. Resol. 17.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Passus in Floribus Theologiae sacramental. & moral. vers. Predicatio, num. 4. Affirmatiuam verò Caietanus in Summa, vers. Praedicatorum peccata, & Nauarrus c. 21. n. 141. Et vtamque sententiam tanquam probabilem videtur admittere Ioannes Machadus de perf. confess. tom. 2. lib. 4. part. 2. tract. 1. docum. 5. n. 3. vbi sic ait. Tambien es dudoso que pecado sea predicar sin licentia legitima, Cayetano, y otros senten, que es mortal, pero otros muchos juzgan, que no llega a serlo quando la doctrina no es falsa, o scandalosa. Ita ille.

2. Sed ego prorsus teneo sententiam Caietani esse sustinendam, quam docet Fernandez in exam. Theolog. moral. part. 4. cap. 15 §. 2. num. 10. Emanuel Sá versiculo Praedicare, num. 4. male citatus pro contraria sententia, & noelissime docet Bordonus in consilijs Regular. resolut. 7. num. 28. vbi sic asserit: Praedicator sine licentia peccat mortaliter, quia faciunt contra illud Sacrae Scripturae. Quomodo predicabunt nisi mittantur? praeterquam quod Praedicator sine licentia * possunt excommunicari, ex cap. excommunicatus, §. quia vero, de haer. Excommunicatio autem secundum communem Doctorum opinionem supponit peccatum mortale; ergo isti peccant mortaliter. Vnde Portel. versic. eod. n. 1. vbi facit mentionem de ea excommunicatione iuris, quam bene dicit esse comminatoriam, non latae sententiae. Ita Bordonus: vnde miror, quo pacto Machadus potuit dicere, plures Doctores tenere negatiuam sententiam.

3. Sed quia in transgressione talis praeccepti danda est paruitas materiae; cogita, an si quis (verbi gratia) semel praedicaret sine licentia, possit a peccato mortali excusari.

*Sup. hoc infra in Ref. 60. §. Sed haec, cursum ad medium, vers. Qui vero, & in alio §. eius not.

Quoad hoc lege doctrinam, §. Notat. praecedentis Ref. & alterius, §. eius annor.

RESOL. LVII.

An Episcopus possit suspendere licentiam Regularibus praedicandi solum in casibus a iure expressis? Et quid circa hoc Sacra Congregatio declarauit? Et an Episcopi possint examinare Regulares volentes praedicare? Ex part. 7. tract. 12. & Misc. 3. Ref. 56. alias 28.

§. 1. * Affirmatiuè respondet P. de Bellis in citat. Alleg. Assump. vltim. Apoc. 2. Corol. 4. numero primo, & sequentibus, vbi sic ait. Las causas iustas, i legitimas por las quales puede el Obispo suspender a Regulares licentia de predicar, son leis; Tres señala el Concilio Lateran. sess. 11. La primera, si predica milagros falsos, o inciertos: segunda

*Quoad contentum in hoc § supra cursum pro parte in Ref. 44. §. Quartus. Sed lege ibi doctrinam §. Hoc supposito. & vide etiam Ref. & §. not. sequ. huius Ref.